

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 292. szám
1987. december 11., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Véget ért a csúcstalálkozó

Mihail Gorbacsov és Ronald Reagan
zárótárgyalása — Sajtóértekezlet

Munkareggelin találkozott látogatása utolsó napján, csütörtökön reggel Mihail Gorbacsov George Bush amerikai alelnökkel. A reggelen jelen volt George Shultz külügyminiszter és több más amerikai politikus, az alelnök több munkatársa.

—II. rendelkezéseit nem tekinthetjük kielégítőnek. Amerikai közlés szerint egyébként az új rakétakísérletet „néhány napon belül, esetleg már pénteken” mindenképpen végrehajtják.

Csütörtökön reggel másodikban is ellátogatott a Pentagonba Szergej Ahromejev marsall, a szovjet fegyveres erők vezérkarának főnöke. Ezúttal amerikai kollégája, William Crowe tengernagy, a vezérkari főnökök egyesített bizottságának elnöke volt a vendéglátó. A két magas rangú katonai vezető előbb ötvenperces megbeszélést folytatott, majd Crowe bemutatta vendégének a Pentagon egyik parancsnoki központját. A „Tank” néven ismert terem a válságközpont része, válsághelyzetben itt tartanak tanácskozást a katonai vezetők. A látogatásnál jelen voltak a különböző amerikai haderőnemek vezérkari főnökei is.

A Pentagon egyébként csütörtökön reggel bejelentette, hogy ismét elhalasztják egy-két nappal egy új, tengeralattjáróról indítható Trident-2 rakéta kipróbálását. A 12 robbanófejjel felszerelt új típusú hadászati ballisztikus rakéta kipróbálását már több ízben elhalasztották. Egy amerikai kormánytisztviselő most kijelentette, az újabb halasztás egyértelműen politikai okokból történt, a kísérletet nem akarták Mihail Gorbacsov és Ronald Reagan washingtoni csúcstalálkozására idején megtartani.

A rakéta különleges problémát okozhat: a tengeralattjáróról indítható ballisztikus rakéták ugyanis a két ország fegyvertárában annyi fegyvernek számítanak, amennyi robbanófej célba juttatására alkalmasak. A Trident-2 típusú rakéták eddig legfeljebb tíz robbanófejjel voltak felszerelve, s ha ezután már 12 robbanófejet hordoznak, akkor — a SALT-II szerződés értelmében — az Egyesült Államoknak csökkentenie kellene ilyen rakétái számát. Washington azonban már korábban közölte, hogy a SALT

A tervezettnél másfél órával később, helyi idő szerint délután kezdődött meg a Fehér Házban Mihail Gorbacsov és Ronald Reagan utolsó munkatalálkozója. Az eredeti terv szerint már délután fél tizenegy órakor össze kellett volna ülniük, s délután munkaebédre készültek.

A késés okát hivatalosan nem közölték, nem hivatalosan mindkét fél képviselői azzal magyarázták, hogy a leszerelési munkacsoport beszámolója még mindig nem állt készen arra az időpontra, amikor a külügyminisztereknek tájékoztatniuk kellett volna a két vezetőt az utolsó megbeszélés előtt. A csütörtök reggeli órákban több, előre nem tervezett találkozót tartottak a felek képviselői: a két külügyminiszter reggel folytatott megbeszélést, ezt követően Nitze nagykövet, az amerikai munkacsoport vezetője a szovjet nagykövetségen kereste fel szovjet tárgyalópartnereit. Az amerikai fél képviselői szerint a „többletmunka” nem jelent különösebb zavart, de nem közölték, változik-e ezek után az előre megtervezett programok időpontja. A két külügyminiszter a közlések szerint még a megbeszélés előtt részletesen tájékoztatta saját vezetőjét a munkacsoportok tárgyalásainak alakulásáról.

A délelőtti utolsó munkamegbeszélés csak rövid ideig tartott, és a munkaebéd az előre tervezett időben kezdődött meg. Gorbacsov a szovjet nagykövetségről Bush alelnök társaságában indult a Fehér Házba, de útközben megállították a gépkocsit, és néhány szót váltottak egy helyen a kíváncsi nézőkkel, melegen kezelt ráztak az éppen ott tartózkodókkal.

Reagan szívélyesen üdvözölte a szovjet vezetőt. „Már azt hittem, hazautazott” — tréfálkozott az amerikai el-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Kádár János Berlinbe utazott

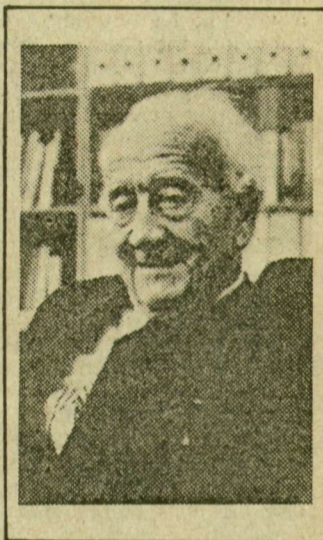
Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára csütörtökön este Berlinbe utazott, hogy részt vegyen a Varsói Szerződés tagállamai testvérpártjai első és főtitkárainak találkozásán, amelyen Mihail Gorbacsov, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára tájékoztatja a résztvevőket a szovjet-amerikai csúcstalálkozó eredményeiről. Kádár János kíséretében utazott Várkonyi Péter külügyminiszter és Kárpáti Ferenc vezérezered, honvédelmi miniszter, a Központi Bizottság tagjai. Búcsúztatásukra a Ferihegyi repülőtéren megjelent Szűros Máttyás, a Központi Bizottság titkára; Kótai Géza, a KB külügyi osztályának vezetője; Horn Gyula külügyminisztériumi és Mórocz Lajos altábornagy, honvédelmi minisztériumi államtitkár, a Központi Bizottság tagjai. Jelen volt Karl-Heinz Lugenheim, az NDK magyarországi nagykövete. A magyar delegáció tegnap megérkezett Berlinbe.

Szent-Györgyi Albert nevével

A szegedi orvosegyetem névfelvételi ünnepsége

Tegnap délelőtt, az eseményhez és a tudomány rangjához illő, ünnepélyes keretek között, a Szegedi Orvostudományi Egyetem tanácsa — ezen a néven utolsó ízben — rendkívüli ülést rendezett a Szegedi Nemzeti Színházban. Az egyetemi tanács 1986. december 19-én megtartott ülésén előter-

jesztést tett arra nézve, hogy az intézmény fölvehesse egykori Nobel-díjas tanárának, Szent-Györgyi Albertnek a nevét. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a kérelmet jóváhagyta és engedélyezte. Az ünnepséget a Nobel-díj átvételének ötvenedik évfordulóján rendezték meg.

A Himnusz elhangzása után Szilárd János egyetemi tanár, az orvosegyetem rektora köszöntötte a jelenlévőket, mindenekelőtt Szent-Györgyi Albert családjának megjelent tagjait, és Németh Károlyt, az Elnöki Tanács elnökét, az MSZMP Politikai Bizottsága tagját. Az ünnepségen részt vett — többek között — Apró Antal, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, Csongrád megye országgyűlési képviselője; Szabó Sándor, a megyei pártbizottság első titkára; Papp Gyula, a városi tanács elnöke, valamint a Német Demokratikus Köztársaság magas rangú képviselője.

Szilárd professzor annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az egyetem névfelvételi kérelmét nem magyarázni, sem indokolni nem kell. Elegendő érv Szent-Györgyi Albert munkássága. Azé a világhírű kutatóé, aki 1928 és 1945 között az orvosi vegytani intézet vezetője, az orvostudományi kar dékánja és a háború alatt egy eszter-

az egykori tanítvány, Straub F. Brunó, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke tartott emlékbeszédet. „Az ember számára különös, felelősségteljes feladat egy olyan alkalom, amikor egykori tanítómesteréről szólhat” — mondotta bevezetőül. Szent-Györgyi nem csupán kitűnő kutató volt, hanem nagyon jó pedagógus is. Fialat munkatársait, még az alig egyetemista, tizenéves „kollégát” is egyenrangú partnerként kezelte. Az általa vezetett kutatóhelyen a tisztelet nem a rangnak, hanem a munkának és a gondolkodásnak szólt. Mindenkét arra ösztönözték, hogy amint valamilyen kutatási eredmény, részsiker született, azt tegyék közzé cikk formájában. Ezeket a publikációkat a professzor rendszerint átnézte, stilizálta, kiegészítette, de a cikk fölé sohasem került az ő neve pusztán azért, mert ő adta az ötletet és ő öntötte végleges formába a dolgozatot.

Szent-Györgyi Albert számára — hangsúlyozta Straub F. Brunó — a tudományos igazság keresése az élete célja. Gyakran fordult elő, hogy reggelente megkeresett valakit az intézetben, hogy fölvesse számára azokat a problémákat, amikkel odahaza igyekezett megbirkózni. Sohasem azt várta el, hogy problémálató érzékenysége előtt hódoljanak a kollégák, ellenben vitát, szembeszegülést, szellemi ellenkezést igényelt. Mert tudta jól, hogy a tudományos igazság ebben a században már nem függhet egyetlen gondolkodó elméjétől, hiszen a tudósok közösségének szakmai vitájában derülhet fény a rejtőzködő valóságra. Azt vallotta, hogy az igazságkeresés legeredményesebb útja a tekintélytiszteltől mentes tudományos kapcsolatoké.

Szent-Györgyi Albert sikeres ember volt. De talán csak egyetlen dologban volt szerencséje: abban hogy két világháború sem taszította

Németh Károly köszöntője

Németh Károly átadja az okiratot Szilárd János rektornak

A rektor üdvözlő, bevezető szavait követően Németh Károly átadta Szilárd Jánosnak az Elnöki Tanács által adományozott névadó okiratot. Németh Károly egyúttal tolmácsolta az egyetem vezetői, hallgatói, dolgozói számára az állami és pártvezetés jókívánságait és szívélyes üdvözlését. Elmondta, hogy az Elnöki Tanács jó szívetel támogatja az egyetem kérelmét, hiszen ez a hazai közvélemény szándékaival, érzéseivel is találkozott. Szent-Györgyi Albert mindig hű maradt hazájához és Szegedhez, bárhol járt a világban, mindenütt magyar embernek vallotta magát. Tudományos és oktatói tevékenységére mindig a céltudatosság és a humanizmus volt jellemző. „E fél évszázados évforduló alkalmából azzal a kívánsággal adom át az okiratot — mondotta Németh Károly —, hogy az ő szellemiségét követve ve-

gezzük munkájukat, becsülettel szolgálják hazánkat és népünket.”

A rektor köszönő szavaiban emlékeztetett arra, hogy a világon elsőként a szegedi orvosegyetem vehette föl Szent-Györgyi Albert nevét. Szilárd János után

Az egyetemi ünnepség résztvevőinek egy csoportja

romjai alá. Az életben mindenért meg kellett küzdenie. A tudományos elismertséget ugyanúgy, mint személyes életének sikerre vitelért. Rektorsága alatt rövidesen eljutott odáig, hogy az illegitimitást kellett választania. A személyi kultusz éveit alatt kénytelen volt emigrációba vonulni. Nem kerülték el a megpróbáltatások sem, de mindig önmaga tudott lenni. Straub akadémikus véleménye szerint, az az életmű legmélyebb tartalma, hogy „csak az tud adni, aki mindig képes megújulni”.

A társintézetek képviselői közül elsőként Csákány Béla, a József Attila Tudományegyetem rektora köszöntötte az új nevet kapott „iker testvért”. A professzor emlékeztetett arra, hogy egykor közös falak között dolgoztak a két egyetem munkatársai, s az univerzitás jelenlétét ma is méltóképpen szimbolizálja az, hogy az egyetemek központi épülete ma is egy. A világban sokfelé, különösen a szerencsés sorsú nemzetek földjén, gazdag mecénásokról neveznek el egyetemetek. Hazánkban a névadás másik módja vált hagyományossá: lángelméjű alkotók nevét és szellemét vállalják az utódok. Ilyen módon találkozik egymással a két intézmény nevében a század legnagyobb magyar költője és a század legnagyobb magyar természettudományos kutatója.

Somogyi Endre, a budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora arról szólt, hogy a névfelvétel tudatos sorsvállalást is jelent. Egyszerre jelent emlékeztést és szellemi ösztönzést. Szent-Györgyi Albert személyéhez kapcsolódik a különböző kutatóhelyek, elemek összefogásának gondolata, a „falak nélküli laboratórium” létrehozásának eszméje. Ennek szellemiségére utalva nyújtotta át

(Folytatás a 2. oldalon.)